

Tilsynserklæring Privatskolen Marieskolen 2017

Retningslinjer for tilsynserklæring

-Tilsynets vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk og, hvis skolen er omfattet af friskolelovens § 8 a, stk. 5, historie.

-Tilsynets vurdering af om skolens samlede undervisning ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

-Tilsynets vurdering af om skolen overholder kravet i friskolelovens § 1, stk. 2, 4. pkt.:

Stk. 2. Frie grundskoler giver undervisning inden for børnehaveklasse og 1.-9. klassetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Skolerne kan tillige omfatte 1-årig undervisning på 10. klassetrin.

Ændringer og deres betydning for de frie grundskoler.

1.1 Demokratisk dannelse

Med lovændringen er begrebet "**demokratisk dannelse**" blevet skrevet ind i friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt, så der nu fremgår følgende: "Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene." (frihed og folkestyre-kravet).

Tilføjelsen af demokratisk dannelse understreger, at de frie skolars lovlige holdningspåvirkning af eleverne skal ske på en måde, som bidrager til udviklingen af elevernes demokratiske dannelse. *Det betyder bl.a., at eleverne skal opnå forudsætning for aktiv medvirken i et demokratisk samfund med respekt for og anerkendelse af mangfoldige synspunkter og livsanskuelser hos borgerne.* Eleverne skal også opnå forståelse for deres egne og andres demokratiske muligheder for individuelt og i fællesskabet at bidrage til udvikling og forandring i fx skolen eller det danske samfund samt forståelse af såvel det nære demokrati i hverdagen på skolen og i samfundet, som det nationale og globale perspektiv.

Et tilsyn kan være anmeldt eller uanmeldt, men hvad enten det er den ene eller den anden form for tilsyn viser det et **øjebliksbillede** af skolens hverdag. Det er derfor tilsynets opgave at holde sig orienteret gennem samtaler med skolens leder og ansatte, gennem skolens hjemmeside, hvor der ligger målsætninger, værdigrundlag, årsplaner – og f.eks. gennem ugebrev m.m.

Mit tilsyn på Privatskolen Marieskolen er foregået over 2 hele skoledage, hvor jeg i år har fulgt undervisningen i fagene dansk, matematik, engelsk og samfundsfag – fordelt på forskellige klassetrin. Derudover har jeg haft samtaler med skolens ledere, lærere og elever.

Tilsynet er foregået fredag den 27/3 og den 21/4 med følgende skema:

Mandag den 27/3

Morgensamling – eleverne er samlet og fylder efterhånden meget med den store elevtilgang, der har været til skolen. Der bliver spurgt til, om der er elever, som mangler en skolemakker – det fanger sygdom og skærper samtidig en fælleskabs- og ansvarsfølelse – det er ikke lige gyldigt, om man er i skole. Det bemærkes, om man er der.

Herefter går man over til dagens emne, som handler om vintertid og sommertid efter weekendens skift til sommertid. Læreren gennemgår den historiske baggrund i forhold hertil – man kommer ind på nedslagspunkter siden 1784, hvor eleverne hører om Benjamin Franklin, der ville spare på lys, til 1905, hvor holdningen til sommertid var, at man skulle udnytte morgendagen, oliekrisen i 1973 berøres og endelig oplyses det, at opdelingen af vinter- og sommertid som vi kender den i dag, vedtages i EU tilbage til 1980.

Dansk – indskoling, alfa

Eleverne er i gang med et skriveforløb – fortællinger. Afsættet er "De fantastiske fortællinger". I dag skal der gives "makker-respons" – eleverne skal læse deres historier for hinanden. Efterfølgende skal de bruge "burgermodellen" (good-bad-good) til at give feedback. Der arbejdes koncentreret om opgaven, og eleverne har skrevet lange fortællinger. Læreren giver inspirationen til at komme videre ved at stille opklarende spørgsmål.

Dansk – indskoling, beta

I dag skal der være fokus på oplæsning – eleverne læser op på skift fra deres grundbog – Den første læsning. Det kræver noget af eleverne at fastholde koncentrationen, mens de andre læser – og når deres finger rykker sig – hvor er det så lige man er? Efterfølgende færdiggør eleverne en fælles kryds og tværs på tavlen.

Samfundsfag 8. klasse

Dagens emne er **livsstil og forbrugerroller** – tænker vi over det, vi køber? Gennem vores indkøb viser vi en holdning – den politiske forbruger træffer et valg – og forsøger at få politisk indflydelse gennem sit varevalg. Den kritiske forbruger stemmer gennem indkøb – en form for at være politisk aktiv.

Der gennemgås hvad mærker som Fairtrade og Svanemærket betyder. På samme vis snakkes der om bæredygtighed - og igen om at træffe et valg gennem f.eks. indkøb af økologiske varer.

De begreber, som har været oppe i timen, skrives ned i en "samfundsfagsordbog" – så begreberne huskes.

Eleverne skal lave en spørgeskemaundersøgelse over dagens emne – og derfor forklares begreberne kvantitet og kvalitet.

Matematik – mellemtrin, gamma

Klassen deles ind i teams – der skal trænes i tabeller. Gange- og divisionsstykker øves ved at skulle løbe hen til facit, der er hængt op forskellige steder i klassen – bevægelse virker motiverende for eleverne.

Kopiark udleveres og der arbejdes videre med "Rumfang" – læreren opfordrer til, at eleverne bruger "centicubes" – til at forstå udregninger med.

Hørt i timen.....

Eleverne opdrager hinanden – et sjovt eksempel: En elev siger til en anden: Du skal være positiv – og det skulle komme fra dig, svarer den anden – ja, det har jeg hørt i alle fag, så jeg ved hvad jeg snakker om, kommer det prompte svar.

Dansk – udskoling, alfa

Der læses på skift op fra "Babettes Gæstebud", Karen Blixen, 1958. Formålet er at øve læsetræning – eleverne opfordres til at vælge deres egen læseforståelsesstrategi – der kan vælges mellem 4 forskellige strategier:

Hukommelse: understrege vigtige steder, finde nøgleord, resumé, referat.

Overvågning: faglig læsning, mindmaps, forstår jeg teksten? Stil spørgsmål til teksten.

Organisering: mindmap, persongalleri, tidslinje, modeller (berettermodel m.m.)

Elaborering: sammenligne sin viden fra andre tekster, inddrage personlig erfaring og viden andre steder fra, tidssammenligning.

Matematik, udskoling, beta

Eleverne skal arbejde med funktioner og sammenhænge.

Planen for dagen er at repetere begreberne inden for lineære funktioner: Hvad husker I om hældningstal (a)?, positivtal (tiltagende op ad), negativtal (aftagende ned ad)?, skæringspunkt med y-aksen=b-værdien, formlen for den lineære funktion: $f(x) = ax + b$, Kvadranter 1,2,3 og 4 kommer på plads, Hvad ved I om y-aksen (lodret) og x-aksen (vandret)?

Efter denne gennemgang og repetition af den lineære funktion aftales lektier og afleveringer, der skal ske elektronisk, da det er et krav til prøven.

Fredag den 21/4

Morgensamling

I dag er det Slaget ved Dybbøl, der er på programmet – der gennemgås både med tekst og kort, hvad der skete den 18/4 på Dybbøl – i tidsmæssig rækkefølge – hvor meget land tabte Danmark? Hvor kom grænsen til at gå? Folkeafstemningen i 1920 gennemgås ligeledes – i forhold til grænsen som vi kender den i dag.

Der slutes af med at vi fælles synger: "Dengang jeg drog afsted" – under ledsagelse af indspillet klaverakkompagnement.

Elevrådet får ordet og er stolte af, at de på ægte demokratisk vis med ansøgning og god argumentation har fået bevilliget en "drikkevandskøler".

En anden elevgruppe kommer op og viser en kort film om "kommunikationsmodellen" med efterfølgende stor applaus fra de andre elever.

Og endelig tages der et "fredagselfie", inden alle går til timer – eleverne lukkes ud på skift.

0.klasse matematik

Dato og årstal gennemgås sammen med eleverne – herefter fortælles hvad dagens program er.

Men optakten til at komme i gang er en kort sjov snak om koncentration og "hjernegymnastik" – så er alle klar til dagens opgaver.

Børnene er vilde med matematik, fortæller læreren – og børnene supplerer stolt med, at de færdige med flere bøger- nogle helt op til 5 bøger, fortæller de. Der arbejdes med plusstykker, minusstykker, talrækkefølge m.m. Alle elever arbejder en hel time dybt koncentrerede.

Klasselokalet er meget inspirerende – der er i indretningen lagt vægt på både leg og læring.

Timen slutes af med, at elever og lærer sammen tæller, hvor mange skoledage der er tilbage inden sommer.

Dansk – mellemtrin, alfa

På programmet er et ordklassekursus – eleverne får udleveret en ny bog: Punktum, komma, streg.

Bogen indeholder alle gængse regler med øvelser inden for tegnsætning – der gives eksempler på forskellige sætningsbetydninger, der afgøres af tegn. Dagens opgave bliver at arbejde med reglen for at sætte punktum – eleverne arbejder med øvelserne hertil.

Eleverne arbejder videre med pronominer (stedord) – og der afsluttes med en fælles gennemgang af punktumøvelsen, da alle er færdige.

Timen slutes af med, at de latinske navne på ordklasser repeteres i plenum: verber, substantiver, præpositioner, adverbier m.m.

Dansk – mellemtrin, gamma

Eleverne skal på biblioteket i denne time – og læreren opfordrer til, at der lånes nok bøger til de kommende uger, fordi der er fordybelsesuge i næste uge og lejrskole i den efterfølgende uge. Derfor skal eleverne have nok læsestof til at kunne holde læsningen vedlige.

Læreren hjælper med at finde bøger, som har et tilpas lixtal til de enkelte elever. Biblioteket har i sin indretning gjort det lettere for brugeren at finde de lette bøger ved at samle dem på et sted – og ved at skrive lixtal uden på kasserne.

Efter besøget på biblioteket udfyldes en læselogbog – der rettes diktat, og så er der tid til overs til frilæsning.

Eleverne skal fast læse 10-12 min. hver dag (=lektie).

Matematik – mellemtrin, alfa

Alle gennemgår fælles en opgave, som omhandler rette linjer, skæringspunkter og kvadranter

Gyldendals fagportal –matematik 4-6 gyldendal.dk bruges.

Der skal arbejdes med funktioner – og til det brug introduceres ”funktionsmaskinen” – formlen $f(x)=x+3$ (rette linjer) gennemgås, og klassen ser en film om rette linjer (Geogebra) – læreren opfordrer eleverne til at downloade programmet Geogebra på deres computer, hvis de ikke allerede har det. I hvert fald i 6. klasse – skal bruges i 7. kl. Eleverne arbejder videre på egen hånd med opgaver i ”funktionsmaskinen”

Engelsk – indskoling, alfa

Timen indledes med en samtale om årstider, måneder, navne på dage – alt foregår fra lærerside på engelsk.

Eleverne lytter og forstår – og får samlet ord og udtale til deres eget ordforråd.

Derefter synges en fællessang med hjælp fra ”YouTube” – Months of the year song. Her gennemgås alle måneder – og eleverne synger med – også uden hjælp.

Efterfølgende skal eleverne lave deres egen kalender (My Calender) – der skal både skrives og tegnes. Alle arbejder og går meget op i at få det rigtige tegnet til de rigtige måneder. Læreren taler konstant engelsk til børnene – og det virker som om, at de forstår meget af det.

Samtale med skolens ledelse:

Lærersættelser

Skolen har vokseværk – og der skal ansættes flere lærere. Skolen har opnået en god kultur mellem ledelse og personale – lærerne skal vide, hvor de har ledelsen, og på skolen har man mottoet: ”Svesken på disken”. De nye lærere, som skal ansættes, skal vælges med omhu – det skal være lærere, som man er helt sikre på, passer ind i skolens kultur og visioner. Derfor er man heller ikke bange for at genopslå stilligner, hvis ikke man får de ønskede profiler.

Skolen er vokset fra 2015 med 54 elever og 5 lærere til 150 elever og 12-13 lærere i skoleåret 2017-18. Det kræver netop, at der skal følges med på alle fronter, så man sikrer en fortsat god skole, som kan leve op til de værdier, der er sat for skolen.

Performance-uge: Skolen har haft lejet Kulturhuset og har igennem en uge arbejdet med en musical – alle elever på skolen deltog – og alle havde en rolle lige fra skuespil og sang til teknik. En sådan uge er med til at styrke fællesskabet og tænkes gennemført også næste år.

Fordybelsesuge: Der er planlagt, at de små skal arbejde med ”opfindelser” – mellemtrinnet skal arbejde med ”at lave egen virksomhed” og endelig skal de store besøge ”Det blå Gymnasium” – og arbejde med innovation og iværksætteri. Skolens tanke er med denne uge at sørge for, at eleverne herigennem møder ”den virkelige verden”, som de skal møde efter endt skolegang.

Lejrskole: Eleverne deles ligeledes op – og de små skal til Christianslyst syd for grænsen – mellemtrinnet skal til Sverige, og endelig besøger de store Berlin. Turene er tilpasset elevernes niveau og alder lige fra det sociale udbytte til også at omfatte et fagligt udbytte.

Delingen af eleverne i *alfa, beta og gamma* hold fungerer godt på skolen – det er vigtigt at se det som ét hold – en samle gruppe. Der tages stilling til, hvilket hold man skal gå på 2 gange årligt – så denne deling er ikke en statisk størrelse – den er fleksibel og kan tilpasses elevernes individuelle niveau og udvikling. Elevernes placering drøftes med forældrene, men det er skolens pædagogiske ansvar, at eleverne kommer på det rigtige hold. Det er skolen, som sidder med en faglig og pædagogisk viden, som skal sikre den bedste uddannelse for hver enkelt elev.

Sammenfattende: Det er min overbevisning, at Privatskolen Marieskolen lever op til de krav, der almindeligvis kræves i folkeskolen – skolen opdrager sine elever i forhold til demokratiske principper – og sikrer herved også en demokratisk dannelse af eleverne. Skolen vokser med stor fart – og det har sine udfordringer både lokalemæssigt og for skolens hele virke. Det tages der hånd om, og mødet med skolen virker som om, at alle lige fra elever til personale og ledelse trives på skolen.

April 2017, Birgitte Boelt